

LA BENEVOLÈNCIA: DESITJAR QUE LA PERSONA ESTIMADA VISQUI DES DEL QUE ELLA ÉS

Pregària inicial

Jesús fa sentir el seu afecte als deixebles rentant-los els peus, «sense por que li caiguin els anells». Potser hem pensat que ho fa com si digués «Bé, oblidem per una estona que sóc Fill de Déu». Doncs no; ho fa **precisament perquè** és Fill de Déu. Jesús després dirà que qui el veu a ell, veu el Pare; això vol dir que Déu Pare també ens fa sentir el seu afecte rentant-nos els peus.

Eren ja les vigílies de la festa de la Pasqua. Jesús sabia que havia arribat la seva hora, la de passar d'aquest món al Pare. Ell, que sempre havia estimat els seus en el món, els estimà fins a l'extrem.

Durant el sopar, quan el diable ja havia posat en el cor de Judes, fill de Simó Iscariot, la decisió de traïr-lo, Jesús,

conscient que el Pare li havia deixat a les mans totes les coses, conscient que venia de Déu i a Déu tornava, s'aixecà de taula, es tragué el mantell, i se cenyí una tovallola; després tirà aigua en un gibrell, i es posà a rentar els peus dels seus deixebles i a eixugar-los-els amb la tovallola que duia a la cintura. (Jn 13, 1-5)

1. LA BENEVOLÈNCIA

A la primera sessió d'aquest curs hem parlat que estimar una persona és una actitud de fons; és tenir-li afecte. Però ens podem preguntar: com vivim, a la pràctica, aquesta actitud? Doncs amb una cosa que podem anomenar la **benevolència**.

Què vol dir benevolència? Si ens fixem en la paraula, benevolència, és molt senzill: si estimem una persona, **li volem bé**; volem un bé per a ella; volem que les coses li vagin bé. Això és una cosa molt natural.

Ara bé, això ens posa un problema: per a aquella persona que tenim al davant, què és un bé per a ella? Perquè uns poden pensar que una cosa li és un bé, i altres, que no li és tant.

Per a veure més clar això, pot anar bé de pensar en un aspecte del qual vam parlar a l'altra sessió: si tenim un afecte a una persona, li donem valor en ella mateixa. Llavors, si li donem valor, el que desitgem és que **visqui des del que ella és**. Naturalment, que visqui des del que ella és **positivament**.

És a dir, que si una persona té unes qualitats positives, desitgem que visqui d'acord amb aquestes qualitats. Per exemple, si té qualitats per a la música, o per a les matemàtiques, o per a ser modista, desitgem que ho pugui viure tant com sigui possible.

Si ella ha començat una relació ben portada amb una persona, tant si és de parella, com d'amistat, com amb un grup de bons companys, etc., desitgem que la pugui viure cada vegada més a fons.

Si ella ha començat un camí positiu que se sent seu, per exemple muntant un negoci, o emprenent una carrera, o fent una professió, o essent capellà o entrant a la vida religiosa, o fins i tot dedicant-se a una afició, li desitgem que li vagi ben bé.

Naturalment, això no vol dir que desitgem que visqui des de les seves coses negatives; des del seu egoisme o des de les coses que li fan mal, etc. Per exemple, si és una persona dominadora, o enganxada a les drogues, o mandrosa, o amb qualsevol mena d'egoisme, desitjarem que surti d'això; perquè això fa mal, i sobretot li fa mal a ella mateixa.

2. COM PODEM VIURE LA BENEVOLÈNCIA A LA PRÀCTICA

Per començar, el que cal és **no destorbar** que aquesta persona visqui des del que ella és. Per tant, el que cal és no posar-li dificultats en el que ella ha començat de fer,

no molestar-la, no «tirar-l'hi terra a sobre», dient-li que el que fa no val la pena, o coses semblants...

I es tracta de no «embrutar» allò que fa des de les seves qualitats positives; per exemple, dient-li que allò no val res, que no està de moda... O dient-li que allò ho fa amb una mala intenció, o dient això a altra gent...

Si de cas, si ens sembla que ha enfocat les coses malament, o que vol fer una cosa massa difícil per a ella, etc., es tractaria de parlar-hi, i ajudar-la a enfocar-ho millor, amb molt respecte.

I, en segon lloc, es tracta d'**ajudar** la persona que estimem, sempre que sigui escaient. Sobretot, es tracta d'ajudar-la quan ens demana una ajuda que nosaltres li podem donar, per una cosa que ella necessita; que ella necessita per a viure des del que ella és.

I, com va fer Jesús quan va rentar els peus als seus deixebles, es tracta que l'ajudem fins i tot en coses senzilles o que ens poden semblar «baixes», i «sense por que ens caiguin els anells».

3. LES DIFERENTS CLASSES DE NECESSITATS: LES «NECESSITATS' I ELS «DESIGS'»

Hem parlat d'ajudar la persona que estimem, en una cosa que **necessita** per a viure des del que ella és.

Ara bé, crec que hi ha com **dues classes** de coses que es necessiten. Per distingir-les, les d'una classe les podem anomenar «necessitats» i les de l'altra, «desigs».

Quan parlo de «**necessitats**» vull dir unes coses que per satisfer-les cal, d'alguna manera, consumir; i quan la consumeixo, aquesta cosa sol desaparèixer, o podríem dir que queda enganxada a mi, i llavors també desapareix la «necessitat».

Per exemple, la gana és una «necessitat»: quan tenim gana ens mengem un aliment, i llavors desapareix l'aliment, i desapareix la gana. O el fet d'anar vestits, per no tenir fred o per altres coses: ens posem uns vestits, i ja quedem satisfets, i els vestits queden enganxats a nosaltres. Altres «necessitats» són la set, la son, tenir un lloc digne per a viure-hi...

Pot ser que hi hagi persones que quan miren el que es necessita per a viure des del que una persona és, pensen que tot és com això: una cosa que es consumeix, que es pot comprar i consumir.

Nosaltres pot ser que pensem això des de l'experiència de la guerra i la postguerra, quan aquestes «necessitats» no les podíem satisfer gaire; i això ens pot fer semblar que quan les tinguem satisfetes ja estarem prou bé.

Però això ens pot enganyar. Al final, si ens hi fixem veurem que aquestes «necessitats» també les tenen els animals; i per viure plenament com a persones no ens podem quedar en això.

Hi ha unes altres coses que una persona necessita per a viure des del que ella és, que quasi funcionen al revés de les «necessitats», les podem anomenar «**desigs**».

Els «desigs», per satisfer-los, no ens porten a fer desaparèixer ni a enganxar res, sinó que allò amb què ens relacionem es manté ben sencer i ben lliure. I quan els hem satisfet, no desapareixen, sinó que, d'alguna manera, encara es fan més forts.

Per exemple, és un «desig» les ganes que tenim de relacionar-nos amb altres persones: si el vivim bé, tenint tracte amb una persona, aquesta queda ben sencera i ben lliure i tindrem encara més ganes de tenir-hi relació.

Per això, una manera de viure la benevolència és **acollir** una persona que es vol relacionar amb nosaltres, quan ho fa des del seu afecte i sense segones intencions.

Un altre «desig» és les ganes que tenim de **comunicar les nostres vivències** a altres persones. Això és molt important per a viure més a fons aquestes vivències, i, a més, aquestes altres persones ens poden ajudar a enfocar-les millor, sobretot quan són negatives, doloroses, etc.

En canvi, moltes persones es troben que quan tenen una vivència dolorosa, una dificultat, etc., no saben amb qui parlar-ne. Perquè al seu voltant només tenen gent que encara els embolicarà més o els farà patir més, o els dirà quatre coses que no serveixen per a resoldre aquesta vivència, o els farà sentir culpables...

I quan tenen una vivència agradable, encara saben menys amb qui parlar-ne. Perquè uns els diran que no n'hi ha per a tant, altres els tindran enveja, altres els embolicaran o els embrutaran la vivència, fixant-se en coses sense importància o veient-hi males intencions...

Per això, una manera de viure la benevolència amb una persona és **escoltar-la de cor i intentar de comprendre-la de cor** quan ens parla d'una seva vivència, dolorosa o agradable, quan ens en parla des del cor.

Per exemple, mirem la visita de Maria a la seva cosina Elisabet, que ens conta Sant Lluç (Cf. Lc 1, 39-56). Molts es fixen només en el fet que Maria, sabent que la seva cosina estava en estat i era gran, l'ha volgut anar a ajudar a fer la feina de casa, o altres coses com això. En canvi, crec que Maria hi va anar també perquè va pensar que podria explicar a Elisabet la vivència profunda que havia tingut, de saber que seria mare del Fill de Déu, i perquè Elisabet li podria explicar les seves vivències com a futura mare, quan ella no esperava ser-ho.

Altres «desigs» són la il·lusió de conèixer un país, de practicar un art, una ciència, un ofici, un esport, de contemplar un paisatge o una cosa bonica...

Quan els satisfem, si ho fem bé, no fem malbé res ni tractem malament ningú. Com més els satisfem, més fort els sentim.

És molt important saber que els «desigs» es tracta de satisfer-los d'aquesta manera que hem dit, sense consumir coses ni persones.

Si volem satisfer-los com si fossin una «necessitat», per exemple abusant de les persones o enganxant-les, o fent coses només per a satisfer-nos, el més probable és que quedem insatisfets. I és fàcil que aquestes coses «ens des-

apareguin» com si ens les haguéssim menjat; és a dir, que ja no ens facin efecte per a satisfer el «desig» que teníem.

4. LA BENEVOLÈNCIA EN RELACIÓ AMB PERSONES EGOISTES

La relació amb persones egoistes, és a dir, les que es tanquen en elles mateixes i tot ho volen fer girar al seu voltant, o que es volen aprofitar dels altres o fer-los mal, és una cosa força delicada.

Certament, es tracta de desitjar que visquin des de les seves coses positives; i, si cal i si podem, ajudar-les perquè ho puguin fer. Però **no** tenim cap mena d'**obligació d'anar a remolc del seu egoisme**; és a dir, no tenim cap obligació de fer el que elles ens volen fer per satisfer aquest egoisme.

Aquí hi podem incloure la relació amb els nens petits. Ens hi podem trobar quan fem d'avis.

Potser no són egoistes «amb totes les lletres», però el problema que tenen és que no són lliures davant d'allò que els atreu, davant d'allò que els tiba, i segueixen qualsevol cosa que els agrada, com un ruc que segueix una pastanaga: «jo vull..., jo vull...!».

Per això, encara que ens sàpiga greu, no hem d'anar a remolc d'ells, ni donar-los tot el que ens demanen, sinó només allò que és convenient de debò per a ells, perquè vagin essent més lliures de veritat.

Una altra manera de viure amb egoisme és **voler-se «cobrar» els favors i les ajudes** personals.

Una cosa és que siguem botiguers i que cobrem pel que venem, o que fem un ofici i cobrem pels serveis que fem. Això està molt bé. Però si faig un favor a una persona, no he de voler que «me'l torni» d'alguna manera, o «enganxar-la» perquè tingui una relació especial amb mi... Un favor o una ajuda personal ha de ser una cosa gratuïta.

Resumint, podríem dir que es tracta d'**ajudar**, però **sense enganxar ni deixar-se enganxar**.

5. PER A AJUDAR UNA PERSONA, COM PUC CONÈIXER EL QUE LA FA VIURE DES DEL QUE ELLA ÉS?

Si volem ajudar una persona perquè visqui millor des de dins, no ens podem quedar en idees o normes. Perquè les idees i les normes, quan les fem servir amb persones, sempre són «cantelludes» i poc fines.

I, encara menys, no ens podem quedar en les idees o les normes de la societat, del que és moda, etc. Perquè de vegades, en lloc d'ajudar, el que fan és «ajudar a caure».

Més aviat es tracta d'intentar conèixer la persona que volem ajudar, intentar conèixer-la amb el cor, conèixer com és «des de dins», amb molt d'afecte, respecte i delicadesa. Això és la millor base perquè quan la vulguem ajudar, ho fem bé.

6. COM VIURE EN CONCRET LA BENEVOLÈNCIA, EL DESIG QUE LA PERSONA QUE ESTIMEM VISQUI DES DEL QUE ELLA ÉS

Per començar, no vol dir que hagi de ficar el nas en la vida de l'altra persona per ajudar-la a viure des del que ella és. Sinó tenir un interès perquè ella visqui així.

A l'hora de viure-ho en concret, dependrà de la relació que tinc amb aquesta persona, que em donarà unes possibilitats, unes ocasions, etc.

Per començar, una cosa molt bona és intentar, en la mesura en què sigui possible, **fer-li agradables** les coses. Llavors, ella estarà contenta, i jo, també.

Podríem dir moltes coses que podem fer. Per exemple, podem acompanyar aquesta persona, fer-li costat, estar atents en relació amb ella, animar-la, estar a la seva disposició, suggerir-li coses, empènyer-la més o menys suauament, donar-li algun cop de mà... Tot això és el que entra en el que s'anomena fer un **servei**.

O, de vegades, es tracta de no intervenir-hi, perquè faci i trobi ella mateixa les coses, fins i tot, deixant que es clavi de morros, si s'entesta en alguna cosa que és negativa. També acollir-li tot el que fa en un sentit positiu, valorar-li bé, etc.

També és molt important que jo **respecti** la persona que estimo. Per això, es tracta que no li faci mal, que no la violenti quan fa una cosa, que no em fiqui en els seus espais si no m'hi acull, que no la manipuli...

I es tracta que no vagi contra l'afecte –ja en vam parlar a la primera sessió–, que no li subratlli els seus aspectes negatius, que «no li escupi a sobre», de paraula o amb les meves actituds, que no la insulti... I, naturalment, que no la tracti amb burles, menyspreus, humiliant-la agressivament..., és a dir, que no faci res per rebaixar-la o ferir la seva sensibilitat.

Finalment, és bo de reconèixer les meves limitacions a l'hora d'ajudar una persona, sobretot a l'hora de resoldre-li problemes.

Si no en sé, o no en sé prou, no m'hi he de sentir obligat a fer-ho. I no he de pensar que «amb bona voluntat» li resoldré aquests problemes; sinó que encara els hi puc fer més greus.

Qüestions i reptes

- Tinc una actitud de voler ajudar les persones, particularment aquelles amb qui em trobo, més o menys sovint? A quantes persones ajudo, d'alguna manera?
- A l'hora d'ajudar cada persona, penso en com és ella, i en el què necessita realment des del que ella és? O bé vull fer passar tothom per la meua manera de veure o de pensar?
- Amb quins problemes em trobo, a l'hora d'ajudar altres persones? Miro de fer-los agradables les coses? Les ajudo «sense cobrar-m'ho»?

Pregària final

Jesús, vós vau acollir tota mena de persones i les ajudàveu perquè visquessin des de tot el que tenien de bo.

Feu que siguem prou delicats en les relacions que tenim amb els altres. Feu que, tal com passava amb vós, ells sentin que al costat nostre poden créixer de veritat com a persones i així es vagin adonant de com vós els estimeu, a través de nosaltres. Amén.